

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ТА ВИРОБНИЧОГО МЕНЕДЖМЕНТУ»**

рівень вищої освіти: *третій (освітньо-науковий)*

ступінь вищої освіти: *доктор філософії*

спеціальність: *015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)*

галузь знань: *01 Освіта / Педагогіка*

освітня кваліфікація: *доктор філософії у галузі професійної освіти*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Державного біотехнологічного університету

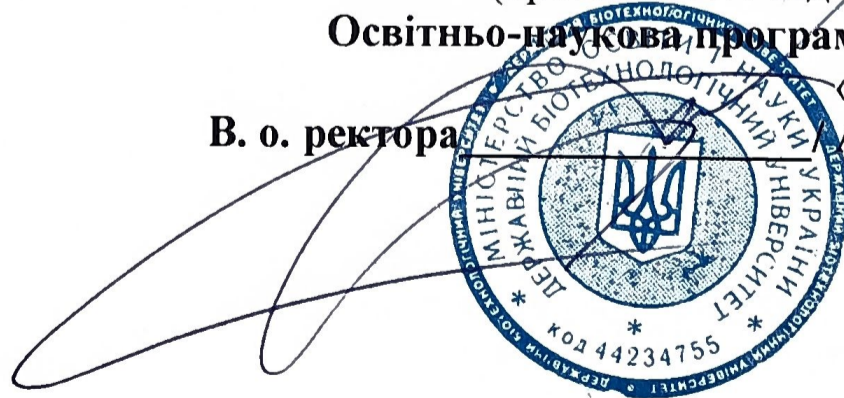
(протокол № 9 від « 16 » травня 2023 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з

« 01 » вересня 2023 р.

В. о. ректора

Андрій КУДРЯШОВ/



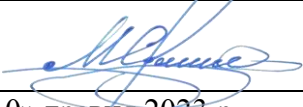
Харків - 2023

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

«Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти


«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної роботи

	к. т. н., доцент Максим СЕРІК
«10» травня 2023 р.	


«ПОГОДЖЕНО»

Керівник центру менеджменту якості освіти

	к. с.-г. н., Аліна ДИДИКІНА
«25» квітня 2023 р.	


«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету менеджменту, адміністрування та права

	д. ю. н., професор Альона МОСКАЛЕНКО
«27» березня 2023 р.	


«ПОГОДЖЕНО»

**Керівник відділу ліцензування, акредитації та
інформаційного забезпечення освітньої діяльності**

	Софія ЗНАЙДЮК
«25» квітня 2023 р.	

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник навчального відділу

	к. е. н., доцент Анастасія КАШПЕРСЬКА
«03» травня 2023 р.	

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена проектною групою на підставі Законів України «Про вищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами від 03.04.2019 р. № 283); ґрунтується на концептуальних засадах Національної доктрини розвитку освіти; регламентується Стандартом вищої освіти України (рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий), галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка, Національною рамкою кваліфікацій, Національним класифікатором України («Класифікатор професій»), Наказами Міністерства освіти і науки України, Постановами Кабінету Міністрів України щодо здійснення національної політики в галузі освіти та іншими нормативно-правовими актами.

Проектна група:

Нагаєв Віктор Михайлович – гарант освітньо-наукової програми, керівник проектної групи, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету;

Герлянд Тетяна Миколаївна – доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», старший науковий співробітник, завідувач лабораторії технологій професійного навчання Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України (*стейкхолдер*);

Мітяшкіна Тетяна Юріївна – кандидат педагогічних наук за спеціальністю 015 Професійна освіта (спеціалізація: теорія і методика професійної освіти), доцент, доцент кафедри обладнання та інжинірингу переробних і харчових виробництв Державного біотехнологічного університету;

Новікова Вікторія Євгеніївна – кандидат педагогічних наук за спеціальністю 015 Професійна освіта (спеціалізація: теорія і методика професійної освіти), доцент, доцент кафедри хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування Державного біотехнологічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Бондар Тамара Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету;

Герлянд Тетяна Миколаївна – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії технологій професійного навчання Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України;

Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Сайчук Олександр Васильович – доктор технічних наук, професор, директор Харківського державного професійно-педагогічного фахового коледжу імені В. І. Вернадського.

Сопівник Руслан Васильович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Розглянуто на засіданні кафедри
ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін
(протокол № 6 від 22 березня 2023 р.)
Схвалено методичною комісією факультету
менеджменту, адміністрування та права
(протокол № 8 від 27 березня 2023 р.)

Профіль освітньо-наукової програми

зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Рівень та ступінь вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії
Назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі професійної освіти зі спеціальності «Професійна освіта» (за спеціалізаціями)
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, 60 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл / рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти або ОКР спеціаліст, що відповідає восьмому кваліфікаційному рівню НРК України, вступні іспити із методології і методів наукових досліджень (додатковий), іноземної мови (англійська/ німецька), професійної педагогіки, співбесіда (презентація дослідницької пропозиції). Порядок проведення вступних іспитів та інші вимоги визначається правилами прийому.
Мова (и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	01.09.2023 – 31.08.2027
Інтернет – адреса постійного розміщення опису ОНП	https://biotechuniv.edu.ua/

2. Мета освітньо-наукової програми

Підготовка висококваліфікованих, інтегрованих у європейський та світовий освітній простір науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі 01 Освіта / Педагогіка, набуття ними інтегральної, загальних та фахових компетентностей, необхідних для продукування творчих ідей, розв'язання значущих комплексних проблем у сфері професійної освіти, науки та інновацій, пов'язаних із науково-педагогічною й дослідницькою діяльністю у закладах вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти; здатних професійно застосовувати в теорії та практиці філософію наукового мислення, інноваційні педагогічні методи, форми та технології; спроможних до переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область
Галузь знань:
01 Освіта /
Педагогіка
Спеціальність:
015 Професійна
освіта (за
спеціалізаціями)

Предметна область: історія розвитку професійної освіти та її окремих галузей; теоретико-методологічні основи професійної освіти; теорія та методика вивчення дисциплін у закладах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти; стандартизація у вищій, фаховій передвищій та професійній (професійно-технічній) освіті; інноваційні процеси у вищій, фаховій передвищій та професійній (професійно-технічній) освіті; педагогічні технології в неперервній професійній освіті; педагогічні технології професійної підготовки здобувачів у закладах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти; інформаційно-комунікативні та цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях; дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів у процесі їх професійної підготовки у закладах вищої освіти; педагогічні засади професійно-творчого розвитку особистості в системі вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти; менеджмент та адміністрування в освітній діяльності навчальних закладів; науково-дослідна робота здобувачів освіти у процесі їх підготовки у закладах вищої освіти; теорія та методика організації практичної підготовки фахівців у закладах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти; інноваційні процеси у професійній освіті; педагогічна майстерність у професійній підготовці; теорія та методика організації навчально-виробничої, виробничої та навчальної практик у вищій, фаховій передвищій та професійній (професійно-технічній) освіті; підготовка та перепідготовка фахівців у системі дистанційної освіти; педагогічні засади професійно-творчого розвитку особистості в системі неперервної професійної освіти.

Методи, методики та технології: методи організації,

	<p>здійснення, стимулювання, мотивації та контролю ефективності та регулювання навчально-пізнавальної діяльності; бінарні, інтегровані (універсальні) методи навчання; навчальні, виховні розвивальні освітні та інтерактивні технології (навчальний тренінг, «мозковий штурм», проблемне та проектне навчання, дискусії. Імітаційно-ігрове навчання, кейс-метод та ін.); методи наукових досліджень; методи презентації результатів дослідження.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> електронне оснащення та програмне забезпечення освітнього процесу; інформаційно-технічні засоби навчання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітня, дослідницька та прикладна.</p> <p>Наукові дослідження з інноваційними та удосконаленими теоретичними, практико орієнтованими та прикладними науковими результатами.</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Професійна підготовка до науково-педагогічної діяльності та наукові дослідження в галузі теорії і методики професійної освіти.</p> <p><i>Загальний:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - володіння методологію наукового пізнання; - пошук, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - користування навичками правильної комунікації у науковій сфері; - проведення дослідження в галузі професійної освіти на відповідному рівні; - проведення сучасних експериментів в галузі професійної освіти; - проектування теоретичної моделі професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку та реалізація її на практиці; - організація та проведення наукових семінарів різного рівня; - проведення самостійних наукових досліджень, які характеризуються академічною цілісністю; - проектування теоретичної моделі освітнього середовища навчального закладу та реалізація її на практиці; - розробка навчально-методичного забезпечення з використанням інформаційних і комунікаційних технологій; <p>організація процесу навчання у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій.</p> <p><i>Спеціальний:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування інноваційних методів, прийомів та засобів

	<p>навчання і виховання здобувачів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснення професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку; організація процесу навчання у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій; - оволодіння прикладним програмним забезпеченням для організації навчальної та наукової діяльності здобувачів; - використання методичного інструментарію професійної освіти; - використання сучасної методології дослідження, - самопланування та самопрогнозування професійного розвитку майбутніх науковців; - опанування навичками організації професійної наукової діяльності; - оволодіння навичками самоменеджменту в освітній та науковій діяльності; - вивчення та практичне застосування технологій презентації наукових досягнень в галузі професійної освіти за спрямуванням. <p><i>Ключові слова:</i> професійна освіта, професійна підготовка, професійна (професійно-технічна) освіта, фахова передвища освіта, науково-педагогічна діяльність, педагогічні технології, менеджмент освіти, управління навчально-творчою діяльністю здобувачів, методики та інструменти організації дослідження в галузі професійної освіти, професійне навчання на виробництві.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p><i>Наявність освітньої та наукової складових.</i></p> <p>Орієнтація програми на формування творчо обдарованих висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів.</p> <p>Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток у здобувачів креативних навичок педагогічної майстерності, дослідницьких навичок розробки інноваційних педагогічних технологій, удосконалення системи освітнього менеджменту.</p> <p>ОНП передбачає комплексне врахування в її змісті всіх аспектів професійної діяльності фахівців як у сучасному контексті, так і в історичній ретроспективі, що забезпечує можливість створення нового цілісного знання для розв'язання значущих освітніх проблем на основі результатів міжгалузевих досліджень.</p> <p>Програма уможливує проходження наукового стажування в іноземних закладах вищої освіти, з якими укладено угоди про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень.</p> <p><i>Освітня складова ОНП</i> спрямована на вивчення теоретичних та практико-орієнтованих курсів, пов'язаних із реалізацією дослідницько-експериментальної роботи та формуванням професійної компетентності викладача закладу вищої освіти.</p>

	<p>Програма передбачає диференційований підхід до здобувачів денної, заочної та вечірньої форм навчання. Освітня складова програми реалізується упродовж 8-ми семестрів, тривалістю 60 кредитів і має дисципліни у відповідних циклах, які забезпечують: науково-педагогічну, дослідницьку, інформаційно-комунікативну, технологічну компетентності. Особливості освітньої складової програми полягають в системності змістового наповнення освітніх компонентів, які дозволяють сформуванню професійно-творчу компетентність здобувачів з врахування потреб ринку праці та потенційних роботодавців.</p> <p><i>Наукова складова ОНП</i> передбачає здійснення індивідуальних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді кваліфікаційної наукової роботи. Основні зусилля здобувача зосереджено на дослідницькій та/або експериментальній роботі з обраної теми у контексті проблематики сучасної теорії та методики професійної освіти, на розвитку дослідницьких навичок з управління навчально-творчою діяльністю здобувачів, удосконалення та розробки інноваційних педагогічних технологій та дидактичних засобів. Ця складова програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою частиною навчального плану.</p> <p><i>Унікальність ОНП</i> визначається місією Університету щодо поєднання освіти й науки для підготовки дослідників інноваційного типу, здатних до творчо орієнтованого навчання та комплексного вирішення проблем у професійно-педагогічній та інноваційній діяльності закладів вищої освіти; розвитком у здобувачів освіти актуальних компетентностей через участь у наукових дослідженнях Університету; наявність умов для якісної апробації та популяризації отриманих наукових результатів.</p>
4 . Придатність випускників освітньо-наукової програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у сфері освіти. Адміністративна та управлінська діяльність у сфері освіти. <i>Місце працевлаштування.</i> Заклади вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти, науково-дослідні та науково-педагогічні установи, освітні фонди та організації, установи післядипломної освіти, органи управління освітою різного типу; центри професійного розвитку педагогічних працівників; інформаційно-аналітичні, консультаційні центри, що розробляють і реалізують освітні, соціально-культурні проекти.</p>

	<p>Доктор філософії в галузі освіти може займати первинні посади згідно з національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання;</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів:</p> <p>2310.1 Професори та доценти</p> <p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів;</p> <p>2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу;</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання:</p> <p>2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)</p> <p>2352 Інспектори навчальних закладів;</p> <p>2359 Інші професіонали в галузі навчання:</p> <p>2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання</p> <p>2359.2 Інші професіонали в галузі навчання.</p> <p>Самостійне працевлаштування.</p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupation 2008 (ISCO-08) випускник може претендувати на такі посади: 2351 Educator Methods Specialist.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Доктор філософії може продовжувати освіту за науковим рівнем доктора наук (НРК України – 9 рівень), а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту (навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань у споріднених галузях наукових знань; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти.</p>
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Підхід до викладання та навчання здійснюється на основі проблемно-орієнтованого (лекційні та практичні заняття) навчання із застосуванням: інформаційно-цифрових технологій, інтерактивних мультимедійних засобів, системи дистанційної освіти, педагогічної та науково-педагогічної практики; елементів самонавчання на основі досліджень, та організації індивідуальної науково-дослідної роботи.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно орієнтований та компетентністний методологічні підходи щодо розвитку творчого мислення аспірантів; • тісну співпрацю аспірантів зі своїми науковими

	<p>керівниками;</p> <ul style="list-style-type: none"> • підтримка та консультування аспірантів з боку науково-педагогічних працівників ДБТУ і галузевих науково-дослідних інститутів; • залучення до консультування аспірантів визнаних фахівців-практиків педагогічної науки та виробничої сфери; • інформаційну підтримку щодо участі аспірантів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); • надання можливості аспірантам приймати участь у підготовці наукових проектів у межах конкурсів Міністерства освіти і науки України; • безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт; • надання можливості здобувачам стажуватися в закладах вищої освіти, брати участь в організації науково-комунікативних та просвітницьких заходів Державного біотехнологічного університету та інших освітніх і наукових установ. <p>Передбачається комбінація лекцій, практичних занять із розв'язування завдань з методології науки, виконання проектів, написання статей, дослідницькі роботи та підготовка дисертації.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види контролю:</i> поточний, проміжний, підсумковий контролю (письмові екзамени, диференційовані заліки), захист дисертаційної роботи).</p> <p><u><i>Освітня складова програми.</i></u></p> <p><i>Поточний контроль</i> знань здобувачів проводиться в усній формі (опитування, бесіда, діалог за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Проміжний контроль</i> здійснюється у формі модульних контрольних робіт, тестових програм (за закритими та відкритими тестами), захисту індивідуальних навчально-дослідних завдань та творчих есе, самоконтролю здобувачів на основі технологічних карток.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену (в усній формі) / диференційованого заліку.</p> <p>У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного, проміжного та підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які</p>

	<p>включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p><i>Наукова складова програми.</i> Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.</p> <p>Наукова складова містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • звіт про виконання плану наукової роботи аспіранта на засіданні кафедри (кожне півріччя); • підготовку тексту дисертації; • апробацію результатів досліджень на наукових конференціях та семінарах; • публікацію результатів досліджень у наукових виданнях; • презентацію результатів дослідження на щорічній звітній конференції здобувачів; • атестацію вченою радою університету за результатами звіту кафедри (наприкінці кожного навчального року); • попередню експертизу дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; • захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) в разовій спеціалізованій вченій раді. <p>Система оцінювання ґрунтується на принципах академічної доброчесності та прозорості.</p>
Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні професійні задачі й проблеми в освітній і виробничій галузях відповідно до спеціалізацій або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Програмні загальні	<i>ЗК 1.</i> Здатність до формування системного наукового світогляду, гуманістичних ціннісних орієнтирів, культурної

<p>компетентності (ЗК)</p>	<p>кругозору, професійної етики та академічної доброчесності в освітній та дослідницькій діяльності.</p> <p><i>ЗК 2.</i> Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу наукової інформації, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.</p> <p><i>ЗК 3.</i> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; науково-професійного усного і письмового мовлення для представлення та обговорення наукових результатів.</p> <p><i>ЗК 4.</i> Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп <i>різного</i> рівня; конструктивно й неупереджено аналізувати педагогічні проблеми на засадах освітньої та наукової співпраці, демонструвати культуру наукового мовлення.</p> <p><i>ЗК 5.</i> Здатність працювати в міжнародному контексті; здійснювати ефективні професійно-педагогічні комунікації з учасниками наукового дискурсу на державній та іноземній мовах.</p> <p><i>ЗК 6.</i> Здатність до застосування цифрових та інформаційно-комунікаційних технологій та програмних продуктів у викладацькій та науковій діяльності.</p> <p><i>ЗК 7.</i> Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; виявляти ініціативу (лідерство), ефективно діяти в команді; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p><i>ЗК 8.</i> Здатність розробляти та управляти проектами у сфері професійної освіти; розуміти тенденції менеджменту освіти, закономірності, принципи та методи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів.</p> <p><i>ЗК 9.</i> Здатність забезпечувати методичне забезпечення організації освітнього процесу за різними організаційними формами, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у сфері професійної освіти.</p> <p><i>ЗК 10.</i> Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; попереджати та розв'язувати організаційні конфлікти в освітній галузі.</p> <p><i>ЗК 11.</i> Здатність до проведення самостійних наукових досліджень на сучасному рівні; планування та організації завдань власного професійного та особистісного саморозвитку.</p>
-----------------------------------	---

Програмні спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки, окреслювати напрями подальших наукових розвідок в освітній галузі.

ФК 2. Здатність до розуміння філософсько-світоглядних засад системних зав'язків між явищами та процесами у педагогічній системі, готовність до реалізації власного аксіологічного наукового потенціалу у галузі професійної освіти.

ФК 3. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз проблем педагогічної науки та практики; передбачати шляхи подальшого розвитку освітньої галузі на основі професійної рефлексії та самоаналізу.

ФК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, забезпечувати професійну взаємодію із здобувачами, створювати сприятливе творче освітнє середовище на основі гуманістичного світогляду та сучасних методологічних підходів щодо дослідження педагогічних процесів у професійній освіті.

ФК 5. Здатність дотримуватися етики та правил академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності.

ФК 6. Здатність вільно володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності дослідника та освітянина, розвивати потенціал наукового мовлення.

ФК 7. Здатність працювати в міжнародному освітньому середовищі, застосовуючи знання з іноземної мови для професійної комунікації.

ФК 8. Здатність демонструвати високу культуру професійної комунікації, наукового мовлення, бути обізнаним у сфері новітніх публікацій та нормативних видань у галузі професійної освіти.

ФК 9. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (в тому числі закордонних), володіння різноманітними методами її класифікації та інтерпретації для створення системи нових знань.

ФК 10. Здатність до використання сучасних інформаційно-цифрових технологій, інноваційних програмних продуктів у процесі створення нових знань у сфері професійної освіти.

ФК 11. Здатність обирати і ефективно використовувати інноваційні освітні технології, методи і засоби навчання, авторські методиками у сфері професійної освіти за спеціалізаціями.

ФК 12. Здатність розробляти авторські методиками організації та проведення навчальних занять різних організаційних форм в освітній сфері, рефлексії особистісно-професійного

розвитку.

ФК 13. Здатність розпізнавати та реагувати на різноманітність студентів і складнощі освітнього процесу; застосовувати знання основ педагогічної теорії та практики, традиційні та інноваційні форми навчання і викладання.

ФК 14. Здатність використовувати електронне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище; організувати навчально-творчу діяльність здобувачів на основі застосування інноваційних педагогічних технологій у галузі професійної освіти.

ФК 15. Здатність здійснювати управлінську діяльність з організації педагогічного процесу на основі сучасних принципів освітнього менеджменту.

ФК 16. Здатність до наукового пошуку на основі різноманітних методів у галузі професійної освіти, виявлення, постановки та вирішення науково-педагогічних задач та проблем.

ФК 17. Здатність розробляти програми науково-педагогічних досліджень за сучасними методологічними підходами; обґрунтовувати науково-педагогічну проблему, формулювати гіпотезу, мету й завдання наукового пошуку.

ФК 18. Здатність формувати структуру дисертаційної роботи та її змістове наповнення, планувати та організувати наукові дослідження, обробляти їх результати, публікувати наукові статті, забезпечувати правовий захист інтелектуальної власності.

ФК 19. Здатність модифікувати, адаптувати, проектувати методи та розробляти методичку науково-дослідницької діяльності в галузі професійної освіти з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

ФК 20. Здатність до наукової комунікації, аргументовано проводити наукові та просвітницькі заходи, дискусії в галузі професійної освітньо-наукової діяльності; на високому рівні презентувати дослідницьку роботу науковій спільноті, зокрема на міжнародному рівні.

ФК 21. Здатність проводити наукові дослідження в галузі професійної освіти, планувати педагогічний експеримент, здійснювати статистично-математичну обробку його результатів; проводити моніторинг та діагностику якості освіти з використанням комп'ютерних технологій.

ФК 22. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу, прогнозування, критичного осмислення проблем у професійній діяльності та прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

ФК 23. Здатність забезпечувати право інтелектуальної

	<p>власності на результати дослідницької / інноваційної діяльності в галузі професійної освіти; виявляти прогресивні ідеї зарубіжного досвіду, обґрунтовувати пропозиції з впроваджувати здобутих результатів у вітчизняну систему освіти.</p> <p><i>ФК 24.</i> Здатність до публічної презентації та захисту результатів дисертаційної роботи; впровадження в освітній процес результатів власних наукових досліджень та інновацій.</p> <p><i>ФК 25.</i> Здатність удосконалювати чинні та розробляти й реалізовувати нові освітні (освітньо-наукові) програми; здійснювати керівництво науково-дослідницькою діяльністю здобувачів освіти закладів вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти.</p> <p><i>ФК 26.</i> Здатність розробляти і керувати проектами у галузі відповідно до спеціалізації, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p> <p><i>ФК 27.</i> Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності.</p> <p><i>ФК 28.</i> Здатність до підвищення кваліфікації, самоосвіти та саморозвитку, формування особистісного кар'єрного зростання у професійній сфері.</p>
7. Програмні результати навчання (ПР)	
Знання (ЗН)	<p><i>ПР 01.</i> Знати, розуміти й усвідомлювати методологічні функції філософії освіти, основні парадигми, закономірності й загальні тенденції розвитку світової і вітчизняної теорії і методики професійної освіти.</p> <p><i>ПР 02.</i> Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.</p> <p><i>ПР 03.</i> Знати закономірності, принципи, сучасні підходи, методи та засоби планування, організації освітнього процесу вищої, фахової передвищої та професійної освіти.</p> <p><i>ПР 04.</i> Знати вимоги до розробки наукових проєктів та їх реалізації, процедури, пов'язані з реєстрацією прав інтелектуальної власності.</p> <p><i>ПР 05.</i> Знати мовні особливості писемної та усної форм наукового стилю української літературної мови, основні стильові ознаки української наукової мови.</p> <p><i>ПР 06.</i> Знати та розуміти іноземну мову, як основу пошуку інформації та представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміти іншомовні наукові та професійні тексти.</p> <p><i>ПР 07.</i> Знати правові та етичні норми освітньої діяльності, визнавати відповідальність за результати власної роботи в команді, мотивувати людей до спільної мети.</p>

	<p><i>ПР 08.</i> Знати основні вимоги до організації дисертаційного дослідження, проведення теоретичних та емпіричних досліджень, впровадження та оцінки якості виконуваних робіт у сфері професійної освіти.</p> <p><i>ПР 09.</i> Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про освіту, організацію завдань власного професійного та особистісного саморозвитку.</p> <p><i>ПР 10.</i> Знати методiku підготовки та проведення навчальних занять різних організаційних форм.</p> <p><i>ПР 11.</i> Знати методи навчання у професійній школі та якісні вимоги до їх вибору.</p> <p><i>ПР 12.</i> Знати наукові основи розробки та впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес.</p> <p><i>ПР 13.</i> Знати та розуміти основні теоретичні поняття в галузі цифрових технологій, методики та алгоритми обробки та аналізу інформаційних ресурсів за допомогою цифрових технологій.</p> <p><i>ПР 14.</i> Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень й упровадження сучасних систем освітнього менеджменту відповідно до спеціалізації в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p>
<p>Уміння (УМ)</p>	<p><i>ПР 15.</i> Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми професійної освіти, здійснювати порівняльно-педагогічний аналіз моделей розвитку світових систем професійної освіти на засадах загальнонаукової методології та академічної добросовісності.</p> <p><i>ПР 16.</i> Уміти використовувати сучасні інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та / або науковій діяльності (у т.ч. в міжнародному середовищі).</p> <p><i>ПР 17.</i> Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні науково-дослідницької роботи.</p> <p><i>ПР 18.</i> Організовувати теоретичне та експериментальне дослідження в галузі професійної освіти, визначати завдання дослідницького пошуку, ефективно планувати час для отримання необхідних результатів; проєктувати, організовувати й аналізувати власну дослідницько-пошукову діяльність.</p> <p><i>ПР 19.</i> Уміти самостійно планувати виконання дослідницького завдання у науковій роботі, застосовувати новітні методи та інструментальні засоби освітніх досліджень, формулювати висновки та готувати результати наукових робіт до оприлюднення.</p> <p><i>ПР 20.</i> Уміти аргументовано доводити наукові думки, гіпотези, об'єктивно й критично здійснювати огляд</p>

наукової літератури відповідно до різних вітчизняних і міжнародних стилів бібліографічного опису.

ПР 21. Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.

ПР 22. Планувати та реалізовувати наукові проєкти і програми в галузі професійної освіти; реєструвати право інтелектуальної власності.

ПР 23. Використовувати методи моделювання і математичної статистики для обробки експериментальних даних і оцінки їх достовірності.

ПР 24. Планувати та виконувати експериментальні і теоретичні дослідження в сфері професійної освіти, формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки, презентувати результати досліджень.

ПР 25. Демонструвати навички оприлюднення результатів наукових досліджень у галузі професійної освіти державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях.

ПР 26. Проєктувати зміст навчання, розробляти та використовувати дидактичні засоби методичного супроводу навчального заняття, здійснювати діагностику якості освіти.

ПР 27. Організовувати освітній процес (співпрацю в команді) студентів, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати педагогічний контроль і моніторинг результатів їх навчання здобувачів освіти.

ПР 28. Використовувати освітні технології та забезпечувати їх навчально-методичний супровід з метою створення сприятливого освітнього середовища.

ПР 29. Використовувати цифрові технології для розробки освітніх і наукових інноваційних проєктів, які дають можливість розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у галузі професійної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

ПР 30. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей і застосовувати одержані знання, уміння і навички для вирішення практичних задач і проблем у галузі професійної освіти.

ПР 31. Здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти на засадах соціальної відповідальності та культури наукового мовлення.

ПР 32. Здійснювати управління навчально-творчою діяльністю здобувачів освіти на основі інноваційних підходів з урахуванням творчих потреб особистості.

	<p><i>ПР 33.</i> Визначати рівень особистісного й професійного розвитку, формувати програми самовдосконалення й саморозвитку, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності.</p>
<p>Комунікація (К)</p>	<p><i>ПР 34.</i> Уміти ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію з урахуванням культури наукового мовлення.</p> <p><i>ПР 35.</i> Ефективно спілкуватися (усно та письмово) українською та іноземною мовами в науковому та професійному середовищі, науково комунікувати з фахової тематики для розв'язання психолого-педагогічних завдань галузі професійної освіти.</p> <p><i>ПР 36.</i> Діяти з дотриманням етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, дотримуватися у професійній діяльності принципів толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p><i>ПР 37.</i> Застосовувати здобутки психолого-педагогічної теорії та практики, навички консультування з питань освіти при проектуванні та реалізації навчальних/розвивальних проектів на засадах студентоцентрованого підходу.</p> <p><i>ПР 38.</i> Обирати оптимальну стратегію колективної науково-педагогічної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у професійній освіті та міждисциплінарних проектів з урахуванням наявних ресурсів, етичних, правових, соціальних та економічних аспектів.</p> <p><i>ПР 39.</i> Застосовувати сучасні цифрові технології для забезпечення ефективної наукової та професійної комунікації в системі освітнього менеджменту.</p> <p><i>ПР 40.</i> Здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію.</p> <p><i>ПР 41.</i> Брати участь у грантових програмах, виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт, забезпечувати право інтелектуальної власності на результати дослідницької діяльності.</p> <p><i>ПР 42.</i> Брати участь у Всеукраїнських та міжнародних наукових заходах із презентацією результатів власних наукових досліджень.</p> <p><i>ПР 43.</i> Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді представників різних напрямів, розв'язувати організаційні</p>

	конфлікти дотримуючись принципів наукової етики.
Автономія та відповідальність (АВ)	<p><i>ПР 44.</i> Удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію та проектувати напрями професійного самовизначення і розвитку команди.</p> <p><i>ПР 45.</i> Здатність дотримуватися принципів академічної та професійної доброчесності, працювати у команді.</p> <p><i>ПР 46.</i> Створювати творче освітнє середовище, що є сприятливим для здобувачів і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.</p> <p><i>ПР 47.</i> Будувати і досліджувати моделі дидактичних процесів у галузі професійної освіти на основі інформаційно-цифрових технологій з відповідним рівнем якості.</p> <p><i>ПР 48.</i> Застосовувати в практичній діяльності законодавчу базу щодо захисту права інтелектуальної власності, впровадження результатів науково-дослідної та проектної діяльності у сфері професійної освіти.</p> <p><i>ПР 49.</i> Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з професійної освіти у закладах вищої освіти із застосуванням сучасних інформаційних та цифрових технологій.</p> <p><i>ПР 50.</i> Здатність самостійно проводити наукові дослідження, ухвалювати рішення, формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.</p> <p><i>ПР 51.</i> Дбати про власну комунікативну культуру, усвідомлювати необхідність її збагачення та постійного вдосконалення.</p> <p><i>ПР 52.</i> Здатність до впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та освітній процес, управління проектами.</p> <p><i>ПР 53.</i> Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови професійної кар'єри, командної взаємодії.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	100 % науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання мають наукові ступені та вчені звання. 47 % науково-педагогічних працівників мають ступінь доктора педагогічних наук та звання професора. Всі викладачі мають кваліфікацію відповідну до спеціальності, займаються дослідницькою, управлінською та інноваційною діяльністю за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Для організації освітнього процесу належним чином облаштовано кафедри, достатньо навчальних аудиторій для проведення аудиторних занять й індивідуальних консультацій. Є вільний доступ до мережі Wi-Fi. Навчальні приміщення забезпечено засобами інформаційно-

	<p>комунікаційний технологій відповідно до потреб здобувачів вищої освіти, що відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Фінансові, матеріально-технічні, навчально-методичні ресурси забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт Університету https://biotechuniv.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Для організації навчальної й дослідницької діяльності використовується електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle (http://moodle.btu.kharkiv.ua/?lang=uk).</p> <p>Наукова бібліотека (https://library.btu.kharkov.ua/) належно забезпечена підручниками та посібниками, вітчизняними й закордонними фаховими періодичними виданнями освітньої галузі, авторськими розробками професорсько-викладацького складу. Репозиторій університету містить біля 23 тис. документів у електронному вигляді: (https://library.btu.kharkov.ua/resursy/repozytarii-dbtu.html).</p> <p>Ресурси бібліотеки університету надають доступ здобувачам до зарубіжних наукометричних та реферативних баз даних.</p> <p>Інформаційно-комунікаційну систему освітньої діяльності забезпечує : відділ ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітньої діяльності (https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/struktura/viddil-litsenzuvannya-akredytatsiyi-ta-informatsijnogo-zabezpechennya-osvitnoyi-diyalnosti/);</p> <p>відділ медіакомунікацій: (https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/struktura/viddil-mediakomunikatsij/).</p> <p><i>Навчально-методичне забезпечення:</i> опис ОНП, навчальний план, робочий навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, комплекси навчально-методичного забезпечення, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, робочі програми практик.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин.</p> <p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text) національна кредитна мобільність забезпечується такими нормативними актами:</p> <p>Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті (https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/pol-org2-1)</p>

	<p>op-25rv1.pdf);</p> <p>Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук державного біотехнологічного університету (https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/pol-pro-pidgot-asp-dok.pdf);</p> <p>Положення про академічну мобільність Державного біотехнологічного університету (https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-org-op-poll.pdf).</p> <p>Внутрішня академічна мобільність реалізується у рамках двосторонніх договорів з такими освітніми, науковими закладами та установами: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України; Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Національний університет біоресурсів і природокористування; Миколаївський національний аграрний університет; Українська інженерно-педагогічна академія; Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж імені В. І. Вернадського. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутим компетентностям.</p> <p>До проведення гостьових лекцій для здобувачів ОНП доктора філософії залучаються провідні фахівці закладів вищої освіти та наукових установ України на умовах трудових договорів з погодинною оплатою праці. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність чи сертифікату.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах: проект Еразмус + на основі двосторонніх договорів між Державним біотехнологічним університетом та закордонними навчальними закладами; проект of Heilbronn University in the framework of the DAAD the programme “Ukraine digital: Ensuring academic success in times of crisis” (Хайльброннський університет, Німеччина). Центр Європейської інтеграції (https://biotechuniv.edu.ua/tsentroyevrointegratsiyi/).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою.</p>

1. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

1.1. Перелік компонент освітньої складової ОНП

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми				
<i>Цикл загальної підготовки</i>				
ОК 1	1	Академічна доброчесність та культура українського наукового мовлення	3	залік
ОК 2	1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 3	1	Педагогіка вищої школи	3	залік
ОК 4	1	Управління інтелектуальною власністю та захист авторських прав	3	залік
ОК 5	1, 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	8	залік екзамен
ОК 6	2	Цифрові технології в наукових дослідженнях та управління науковими проектами	3	залік
Загальний обсяг циклу загальної підготовки			24	Е-2, 3-5
<i>Цикл професійної підготовки</i>				
ОК 7	2	Теорія і методика професійної освіти	4	екзамен
ОК 8	2	Методологія науково-педагогічних досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи	3	залік
ОК 9	2, 3	Менеджмент професійної освіти та інноваційні педагогічні технології	4	залік екзамен
ОК 10	3	Методика організації та статистичні методи обробки результатів педагогічного експерименту	3	залік
ОК 11	4, 5	Науково-педагогічна практика	7	залік
Загальний обсяг циклу професійної підготовки			21	Е-2, 3-4
Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми				
<i>Цикл дисциплін вільного вибору аспіранта</i>				
ВК 1	3	Вибіркова навчальна дисципліна	3	залік
ВК 2	3	Вибіркова навчальна дисципліна	3	залік
ВК 3	3	Вибіркова навчальна дисципліна	3	залік
ВК 4	4	Вибіркова навчальна дисципліна	3	залік
ВК 5	4	Вибіркова навчальна дисципліна	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент			15	3 - 5
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	Е-4, 3-14

Програма передбачає 60 кредитів ЄКТС для обов'язкових освітніх компонентів, з яких: 24 кредити ЄКТС – це дисципліни загальної підготовки

(академічна доброчесність та культура українського наукового мовлення, філософія науки, педагогіка вищої школи, інтелектуальна власність та захист авторських прав, іноземна мова за професійним спрямуванням, цифрові технології в наукових дослідженнях та управління науковими проектами), що передбачають набуття аспірантом загальнонаукових (філософських), мовленнєвих, комунікативних компетентностей та універсальних навичок дослідника; 21 кредит ЄКТС – компоненти професійної підготовки, з яких 7 кредитів ЄКТС – педагогічна практика (освітня та наукова складова); 15 кредитів ЄКТС відведено для вибіркової освітньої компоненти.

Освітня складова програми реалізується у невеликих групах дослідників. Програма передбачає диференційований підхід до аспірантів очної і заочної форми навчання.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації, підготовку та публікацію наукових статей, виступи на наукових конференціях, симпозіумах, наукових фахових семінарах. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, що є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки та педагогічної практики.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Пріоритетні напрями наукових досліджень галузі професійної освіти

1. Становлення і розвиток професійної освіти в Україні.
2. Стандартизація змісту професійної освіти.
3. Теоретичні і методологічні засади професійної педагогіки.
4. Теорія і методика професійного навчання.
5. Особливості розроблення і застосування педагогічних технологій у професійній підготовці фахівців різних галузей, спеціальностей.
6. Методики викладання загальноосвітніх, загальнотехнічних, спеціальних дисциплін та організації виробничого навчання у закладах професійної освіти (за галузями).
7. Розвиток інноваційних процесів у системі професійної освіти.
8. Прогнозування і проектування розвитку професійної освіти.

9. Професійне навчання в умовах високотехнологічного виробництва та внутрішньофірмової підготовки персоналу підприємств.

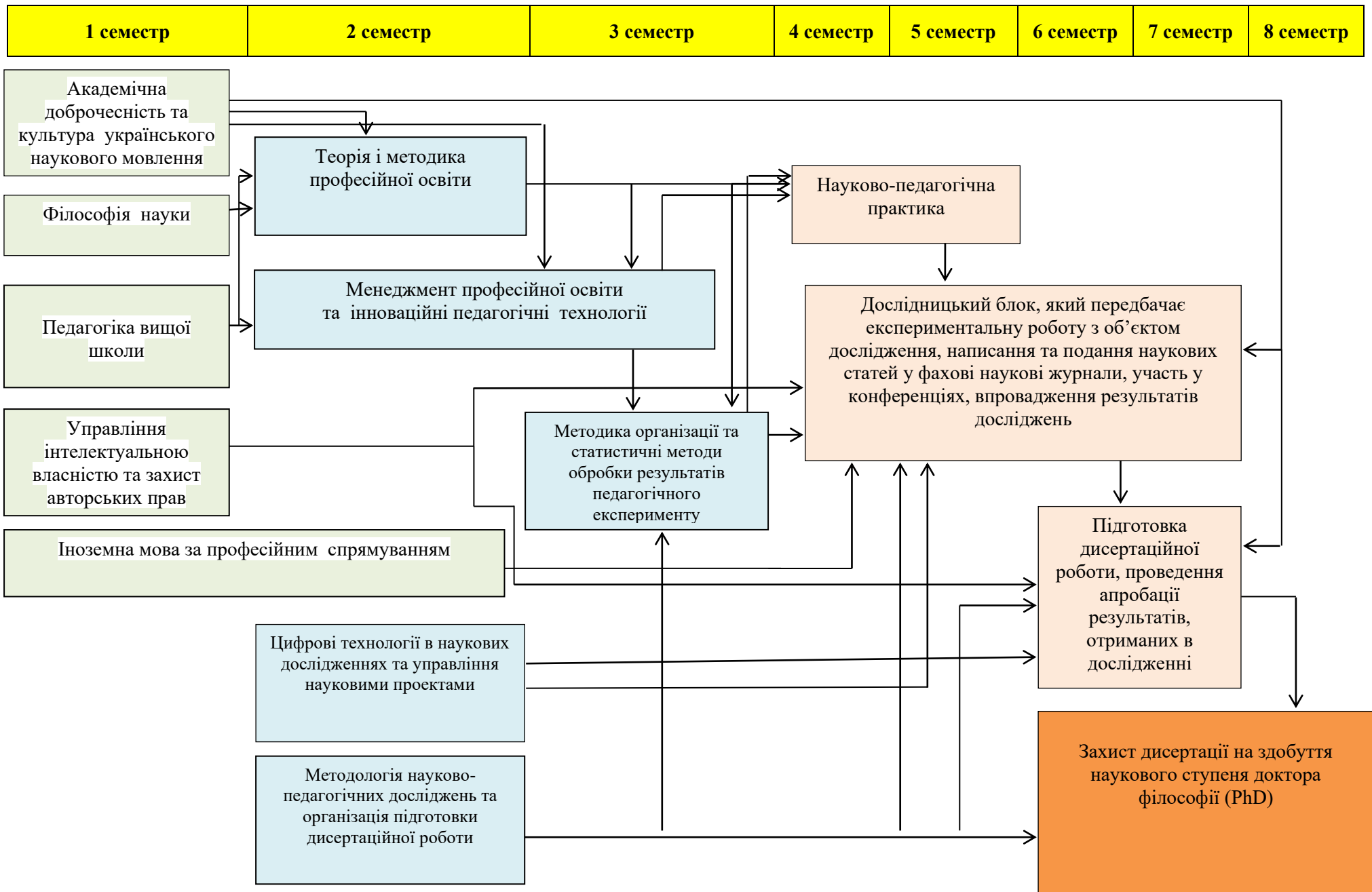
10. Дистанційне навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців (за галузями).

11. Дидактичні засади створення електронних освітніх ресурсів, електронних підручників і навчальних посібників, електронних освітніх комплексів у професійній освіті.

12. Професійний й особистісний розвиток майбутніх фахівців.

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Структурно-логічну схему освітньо-наукової програми наведено на рис. 2.1; табл. 2.2.



2.2. Науково-дослідна робота за темою дисертації			
1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання
Опублікування наукових результатів у статтях (1)	Опублікування наукових результатів у статтях (2)	Опублікування наукових результатів у статтях (2)	Оформлення тексту дисертації відповідно до вимог; Фаховий семінар для апробації результатів дослідження; Публічний захист дисертації.
Участь у наукових конференціях (2)	Участь у наукових конференціях (3)	Участь у наукових конференціях (3)	
Підготовка та презентація розширеного тексту докторського проекту обсягом (25-30 ст.)	Підготовка тексту дисертації (50 сторінок), презентація детального звіту	Підготовка тексту дисертації (100 сторінок), презентація детального звіту	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального плану.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Дисертація – це творча самостійна науково-дослідна робота, яка виконується аспірантом під керівництвом наукового керівника і містить розв'язання актуального наукового завдання галузі професійної освіти, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію професійної освіти та оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Дисертація має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі професійної освіти.</p> <p>За всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе</p>

	<p>відповідальність безпосередньо автор дисертації. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Експертна комісія установи, де виконувалась дисертація, вивчає питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело. Вимоги щодо оформлення дисертаційної роботи, процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України</p>
--	--

Нормативною формою підсумкової атестації є прилюдний захист результатів науково-дослідницької роботи, представленої у вигляді дисертації, що дозволяє встановити відповідність рівня науково-дослідницької підготовки аспіранта інтегральній, загальним та фаховим компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою.

За результатами підсумкової атестації здобувачам освіти, які повністю виконали ОНП підготовки доктора філософії видається документ встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)».

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

При підготовці здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою у Державному біотехнологічному університеті застосовується сертифікована система управління якістю, що підтверджено сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ДБТУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Qualitymanagementsystems–Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO9001:2018: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0454774-18>.

У Державному біотехнологічному університеті впроваджена система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка регламентується відповідним Положенням, затвердженим наказом по університету: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/norm-b-acad-pol7v.pdf>.

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в університеті створено Центр якості менеджменту освіти, який керується відповідним Положенням, затвердженим наказом по університету. Режим доступу: <https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/struktura/tsentr-menedzhmentu-yakosti/>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою складовою

освітньо-наукової програми «Теорія і методика професійної підготовки та менеджменту освіти»:

- перегляд освітньо-наукової програми, який відбувається щорічно наприкінці навчального року за результатами її моніторингу за участю групи забезпечення спеціальності, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності та оформлюється відповідними протоколами;

- періодичний що семестровий аналіз успішності та якості знань здобувачів вищої освіти;

- аналіз відгуків керівників асистенської практики про якість професійної підготовки здобувачів вищої освіти;

- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньо-наукової програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-acad-pol4.pdf>;

- розміщення інформації про освітньо-наукову програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітньо-науковій програмі на веб-сайті факультету енергетики і комп'ютерних технологій;

- розміщення аналітичних звітів про результати опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення спеціальності щодо підвищення якості освіти за даною освітньо-науковою програмою;

- включення до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми здобувачів вищої освіти та роботодавців;

- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету;

- оцінювання щорічних досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року відповідно до Положення «Про рейтингове оцінювання НПП Державного біотехнологічного університету» згідно затверджених критеріїв, результати якого оприлюднюються на веб-сайті університету: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/pol-pro-rejt-npp-24.pdf>;

- самоаналіз відповідності підготовки фахівців нормативно-правовим актам і документам, ліцензійним і акредитаційним вимогам;

- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за програмою, за допомогою довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал Moodle), що відповідає ліцензійним вимогам;

- використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності, електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі Moodle (<http://moodle.btu.kharkiv.ua/?lang=uk>); Web-сайту Наукової бібліотеки з репозиторієм (<https://library.btu.kharkov.ua/>).

– дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, які регламентуються Кодексом академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету (<https://library.btu.kharkov.ua/images/docs/KODEKS%20akademicnoi%20dobrocestnosti.pdf>);

– перевірка на предмет наявності текстових запозичень кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, наукових та навчальних праць НПП Державного біотехнологічного університету (<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/pol-pro-plagiat-25v.pdf>).

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти базується на нормативних документах ДБТУ, якими визначаються відповідні принципи, процедури і заходи.</p> <p><i>Принципи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідності європейським та національним стандартам вищої освіти; – відповідальності Університету, факультетів і кафедр як його структурних підрозділів за якість підготовки здобувачів вищої освіти; – автономії університету; – комплексності і системності; – постійного моніторингу якості освітнього процесу; – підвищення якості вищої освіти, відповідності запитам суспільства; – відкритості інформації.
	<p><i>Процедури і заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ДБТУ та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб- сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи аспірантів, за кожною освітньою програмою;

	<ul style="list-style-type: none"> – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ДБТУ і здобувачів вищої освіти.
Підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до чинної нормативної бази та будується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; – прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; – моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; – обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; – оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації. <p>Професорсько-викладацький склад, який здійснює освітній процес, періодично та своєчасно проходить стажування.</p>
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та Кваліфікації	<p>Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена у відкритому доступі на сайті Державного біотехнологічного університету.</p>
Дотримання академічної доброчесності НПП Державного біотехнологічного університету та здобувачами	<p>В Університеті працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється дотримання принципів академічної доброчесності. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регулюється внутрішніми документами Університету та базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язком науковця є керуватись у науковій роботі лише інтересами отримання нових знань і

вищої освіти	<p>досягнення істини;</p> <ul style="list-style-type: none"> – неприпустимістю присвоєння наукових результатів, отриманих іншими науковцями, та видання їх за свої; – дотримання правил коректного цитування наукових результатів і праць інших науковців та належного на них покликання.
Система запобігання виявлення академічного плагіату	<p>Перевірка на плагіат здійснюється відповідно до нормативних документів Державного біотехнологічного університету (https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/pol-pro-plagiat-25v.pdf)</p>

5. Пояснювальна записка щодо відповідності складових освітньо-наукової програми

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- компетентностей ОНП дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (Таблиця 1);
- програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми (Таблиця 2);
- програмних результатів навчання компонентам ОНП (Таблиця 3).

**Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам
Національної рамки кваліфікацій**

Класифікація компетентностей	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1	ПР 01	ПР15	ПР34, ПР36,	ПР45, ПР51
ЗК2	ПР 02	ПР15, ПР19, ПР24,	ПР35, ПР42	ПР46
ЗК3	ПР 12	ПР17, ПР20, ПР31	ПР40, ПР42	ПР50
ЗК4	ПР05, ПР07	ПР 16, ПР21, ПР25, ПР31	ПР35, ПР38	ПР45, ПР48, ПР51
ЗК5	ПР06	ПР20, ПР25.	ПР35, ПР39	ПР47, ПР49
ЗК6	ПР12	ПР16, ПР28, ПР21	ПР39, ПР40	ПР46,
ЗК7	ПР07, ПР04, ПР13	ПР18, ПР27, ПР32, ПР33	ПР37, ПР43	ПР45, ПР48
ЗК8	ПР03, ПР04, ПР13	ПР22, ПР24, ПР27, ПР32,	ПР41, ПР43	ПР47, ПР52
ЗК9	ПР10, ПР11	ПР20, ПР25, ПР30, ПР33	ПР39	ПР47, ПР52
ЗК10	ПР07, ПР13	ПР27, ПР30, ПР31	ПР43	ПР44
ЗК11	ПР04, ПР08, ПР09	ПР18, ПР20, ПР24, ПР33	ПР40, ПР42	ПР53
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК1	ПР01	ПР15	ПР34	ПР46
ФК2	ПР02	ПР15, ПР16	ПР34, ПР36	ПР45
ФК3	ПР02, ПР03	ПР18, ПР22	ПР37	ПР44
ФК4	ПР03, ПР07, ПР10, ПР11	ПР15, ПР27	ПР38	ПР46
ФК5	ПР05, ПР06	ПР15	ПР34, ПР36	ПР45
ФК6	ПР06	ПР17, ПР25	ПР35	ПР51
ФК7	ПР06	ПР16, ПР24	ПР35	ПР46, ПР51

ФК8	ПР07	ПР15, ПР20	ПР36, ПР38	ПР45, ПР51
ФК9	ПР02	ПР21	ПР40	ПР48
ФК10	ПР12, ПР13	ПР29	ПР39	ПР47
ФК11	ПР03, ПР09	ПР26, ПР28	ПР37	ПР49
ФК12	ПР10	ПР26, ПР27, ПР3,	ПР38	ПР47
ФК13	ПР03, ПР09	ПР30, ПР32	ПР36	ПР46
ФК14	ПР11, ПР12	ПР28, ПР29	ПР39	ПР47, ПР49
ФК15	ПР14	ПР28, ПР3,	ПР38, ПР39	ПР46
ФК16	ПР03, ПР08	ПР20, ПР24	ПР40, ПР41, ПР42	ПР50, ПР52
ФК17	ПР04, ПР08	ПР17, ПР18	ПР38, ПР40	ПР48, ПР52
ФК18	ПР08	ПР18, ПР22	ПР40, ПР42	ПР50
ФК19	ПР12	ПР22, ПР24	ПР38, ПР40	ПР50, ПР53
ФК20	ПР04, ПР06	ПР16, ПР19, ПР22	ПР42	ПР52
ФК21	ПР08, Р12	ПР21, ПР25	ПР40, ПР42	ПР50
ФК22	ПР09	ПР15	ПР34, ПР38	ПР44, ПР47
ФК23	ПР04	ПР22	ПР41	ПР48
ФК24	ПР08	ПР25	ПР42	ПР52
Фк25	ПР01, ПР11	ПР17, ПР30	ПР38	ПР49, ПР53
ФК26	ПР09, ПР14	ПР23, ПР26, ПР27	ПР36, ПР38	ПР47, ПР50
Фк27	ПР14	ПР31, ПР32	ПР38	ПР53
ФК28	ПР07, ПР14	ПР33	ПР43	ПР53

Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам ОНП

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК10	ОК11
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+									
ЗК2		+		+		+					
ЗК3					+			+	+		
ЗК4	+				+	+					
ЗК5	+				+			+			
ЗК6		+				+					
ЗК7									+		
ЗК8			+						+		
ЗК9			+								+
ЗК10									+		
ЗК11								+		+	+
ФК1		+	+					+			
ФК2		+									
ФК3			+								
ФК4			+								+
ФК5	+										
ФК6					+						
ФК7					+						

ФК8	+										
ФК9											
ФК10						+	+				
ФК11			+				+				
ФК12			+								
ФК13			+								
ФК14			+				+				
ФК15									+		
ФК16				+		+		+		+	
ФК17					+			+		+	
ФК18					+			+		+	
ФК19						+	+	+			
ФК20				+		+				+	
ФК21						+				+	+
ФК22		+							+		+
ФК23				+				+			
ФК24						+		+			+
ФК25			+			+	+		+		
ФК26						+					
ФК27									+		+
ФК28		+	+		+		+				+

Таблиця 3

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
обов'язковим освітнім компонентам ОНП**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК10	ОК11
ПР 1		+	+								
ПР 2		+	+					+			
ПР 3			+								
ПР 4				+				+			
ПР 5	+				+						
ПР 6					+						
ПР 7	+										
ПР 8								+		+	
ПР 9		+	+								
ПР 10							+				
ПР 11			+				+				
ПР 12							+		+		
ПР 13						+					

ПР 14									+		
ПР 15	+	+	+								
ПР 16							+		+		
ПР 17						+				+	
ПР 18								+			+
ПР 19				+					+		+
ПР 20	+										
ПР 21							+	+			
ПР 22				+				+			
ПР 23										+	
ПР 24	+							+			
ПР 25					+			+			
ПР 26			+				+				
ПР 27							+		+		+
ПР 28							+		+		
ПР 29						+					
ПР 30		+	+								

ПР 31	+				+						+
ПР 32									+		
ПР 33			+								
ПР 34	+				+						
ПР 35	+				+						
ПР 36	+	+									
ПР 37			+								
ПР 38	+								+		
ПР 39						+	+				
ПР 40				+							
ПР 41				+							
ПР 42								+			+
ПР 43									+		
ПР 44									+		+
ПР 45	+										
ПР 46							+		+		
ПР 47			+			+					

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 20.04.2021)
2. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення: 20.04.2021).
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 20.04.2021).
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 30.01.2020 р. № 584 схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 7 від 06.02.2020 р.) URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view> (дата звернення: 20.04.2021).
5. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (в редакції від 25 червня 2020 р. № 519) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12> (дата звернення: 20.04.2021).
6. Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті (<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/pol-org-op-25rv1.pdf>);
7. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/norm-b-acad-pollv.pdf>.
8. Положення про освітні програми: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-nm-op-pol4.pdf>.
9. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Державному біотехнологічному університеті: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/norm-b-acad-pol7v.pdf>.
10. Положення про Центр менеджменту якості освіти в ДБТУ: <https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/struktura/tsentr-menedzhmentu-yakosti/>.

Гарант освітньо-наукової програми, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету



Віктор НАГАСВ